

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460526

11. De Infantibus, & languidis expositis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61800)

ad d. *constit. Carol. art. 131. sub n. 1.* ubi testatur, hanc sententiam hic loci communiter secutum fuisse laudatissimum Consilium Aulicum.

- 12 De jure Canonico dolosè occidens filium in Monasterium detrudebatur ad agendam perpetuam poenitentiam. *c. 1. b. 1.* At hodie poena est arbitraria pro excessu augenda, vel minuenda P. Engl. *ad b. t. n. 1.* Quòd si parentes dormientes tenellum infantem in eodem lecto locatum citra dolum & intentionem, pravià tamen aliquà culpà, aut negligentia oppresserint, per tres annos poenitentiam agere, unumque eorum in pane, & aqua peragere debebant. *c. fin. h. t.* Qui rigor similiter obsolevit. Decian. in *Pr. crim. lib. 9. c. 8. n. 20.* Menoch. *lib. 2. de Arbitr. jud. q. 356. n. 61.*
- 13 Poena parricidii improprie talis est poena legis Corneliae de sicariis, id est, ordinarium homicidii supplicium. *l. 1. l. 9. §. 1. ff. Ad Leg. Pomp. de parricid.* nisi quòd interdum ob circumstantias exasperetur, ita enim reus in casu interfecti conjugis, vel consanguinei proximioris antea forcipibus candentibus aduritur, vel trahè impostus ad locum supplicii rapitur juxta *Constit. crim. Caroli V. art. 137. in fin.* Petr. Theodoric. in *Col. crim. c. 7. aphor. 8. n. 26.*

TITULUS XI. De Infantibus, & languidis expositis.

SUMMARIA.

1. Quid sit expositio infantum? 2. Repugnat juri naturali? 3. 4. A quibus? 5. In quos? 6. quo modo? 7. Et qua intentione committatur?
8. Quibus poenis afficiantur ii, qui exposuerunt? 9. Quamnam expositum teneantur alere? 10. Quid juri circa expositionem Languidorum?

Parricidio proxima est expositio infantum: tam enim nefarium est exponere, quam necare infantem. *l. necare. 4. ff. de Agnos. & alend. lib.*

§. I.

Definitur expositio infantum, quòd sit delictum, quo partus recens à patre, vel matre quasi pro derelicto habitus, exponitur, & fortunæ casibus objicitur.

§. II.

Causa efficiens expositionis infantum est duplex: remota & proxima.

Remota est jus, quòd natura omnia animalia docuit: nam, ut Justinianus in *Novel. 153. in pr.* loquitur, expositio infantum est crimen à sensu humano alienum, quòd ne ab ullis quidem Barbaris admitti credibile est. Sed verò optandum non sperandum illud sæculum aureum, quò malitia hominum ita deferberit, ut hæc, & alia facinora essent inaudita.

Proxima sunt Parentes, qui contra infantem à natura pietatis rationem recens natos abijciunt, & exponunt, tantò deteriores homicidiorum pollutis, quantò calamitosioribus id inferunt. *l. fin. C. h. t. Novel. 153. c. 1. in fin.*

Quæstio aliquando incidit, an ab immani hoc crimine, ejusque poenis excusetur mater, quæ non ex malevolentia erga prolem, sed tantum ad declinandam infamiam infantem exposuit?

In affirmativam præpendet Jul. Clar. *5. Sent. §. fin. q. 83. n. 7.* ubi refert, à Senatu Mediolanensi puellam nobilem absolutam fuisse, quæ honoris servandi causâ infantem exposuit, idque rectè judicatum defendit Menoch. *de Arbitr. lib. 2. casu 396. n. 6.* eò quòd non impietas eam moverit, sed proprius honor, qui non modò filiis, sed & vitæ propriæ antefertur, arg. *l. isti quidem. §. 2. ff. Quod metus causa.*

Verum displicet hæc sententia: quia licet honor æquiparetur vitæ, atque ad tuendum ho-

honorem liceat vitam propriam, aut alienam periculo obicere, id tamen solum proccedit contra injustum violatorem, & si ab alio injustè invadatur, vel auferatur honor: econtra ubi justè vel honor læditur, vel etiam vita periclitatur, alium occidere, vel periculo exponere haud licet juxta decantatum illud brocardicum: *ubi justa offensus, ibi injusta est defensio*. Cùm ergo in casu præsentis nemo injustè honorem foeminae impetat, sed ipsa antecesserit unà cum corpore honorem, quoque suum turpiter, ac sponte prostituerit, ex quo naturaliter prolem nascituram, & inde imminente infamiam prævidere debuit, non potest ex postfacto cum periculo, aut interitu prolis innocentis famam suam defendere, aut certè pari ratione contra sensum omnium DD. prætextu evitandæ infamiae excusandæ essent matres, quæ non solum exponunt, sed positivè jugulant infantes suos: siquidem nihil interest, ferro, vel fame, violentâ manuum injectione, an alimentorum debitorum subtractione infans enecetur. Text. & Gloss. in l. 2. C. h. tit. d. l. necare. 4. ff. de Agnos. c. al. lib. Novel. 153. c. 1.

Et ex his diluitur ratio dissentientium: cùm enim mater à principio rei illicitæ operam dederit, omnium inde subsequentiū facinororum justa excusatio nec honoris defensio, nec illa alia esse potest.

§. III.

Objectum hujus expositionis sunt infantes à Parentibus, vel ab aliis Parentum jussu expositi, quos in vernacula *Findl's Kinder / Findling / & nonnunquam weggevorffene Kinder* nuncupamus. *Belold. in Thes. pract. v. Findling.*

§. IV.

Formam expositioni infantum tribuit animus, ac propositum eos exponendi, ut per quod ab aliis delictis discernitur, cùm malefica voluntas & propositum delinquentis

distinguat. l. 53. in pr. ff. de Furtis. Hinc si infans parentibus ignorantibus, aut invitis surripitur, culpæ rei non sunt, quin potius furtum, seu plagium commissum esse dicendum est, & patri actio furti competit per l. 14. §. 13. ff. de Furtis.

§. V.

Finis expositionis infantum est, ut vel defectu alimentorum pereant, vel ab aliis commiseratione motis suscipiantur, & educantur.

§. VI.

Effectus expositionis infantum alius est ex parte exponentium, alius ex parte hos infantes suscipientium.

Exponentes subijcit pœnæ partim civili, partim criminali. Ad civilem pertinet, quod pater exponens, vel consentiens expositioni eò ipso potestatem patriam amittat, nec jura & nomen patris, aut matris retineat, nisi quaremus filio favorabile est, adeò ut expositus quidem impiis parentibus ab intestato succedat, & ex testamento legitimam prætereptam possit, non hi vicissim: quandoquidem filium suum dicere nequeunt: quem pereuntem contempserunt. Text. & DD. in c. un. h. t. & in l. 2. C. Eod. Circa pœnam criminalem in l. 2. cit. Valentinianus, Valens, & Gratianus rescribunt, parentes, qui liberos exposuerunt, subiacere animadversioni, quæ constituta est, nec exprimunt, quæ, & qualis sit animadversio. Carolus V. in *Constit. crim. art. 132.* distinguit, num infans expositus vivus, an mortuus reperiat? Priore casu locum habet pœna arbitraria è consilio Prudentum definienda. Posteriori pro qualitate periculosa expositionis vel pœna corporis afflictiva, vel ultimum supplicium infligi jubetur. Unde mater mortis rea censetur, quæ infanrem in sylvâ, vel alio loco deserto exposuit, ita ut mortem ejus præviderit, eaque secuta sit. Christoph. Blumacher ad d. *Constit. Carolin. art. 132. n. 1.*

Susci-

9 *Suscipiensibus* infantes expositos expositio quidem nullam potestatem in illorum personas tribuit juxta *c. un. h. t. l. 3. C. Eod.* tribuit tamen jus adversus nefarios Parentes, à quibus repetere poterunt, quæ in alimenta erogârunt per *l. 1. C. h. t. l. 16. C. de Nuptiis.* Quia nemo præsumitur Parentibus exponentibus beneficium præstare, aut in eorum gratiam filium expositum educare voluisse, utut intenderit donare, actumque misericordiæ exercere respectu exposititii. Stephan. Gratian. *Discept. forens. c. 267. n. 41.* Barb. in *c. un. h. t. n. 8. qui n. 4.* advertit, quod exposititii, si pro his in Civitate extet hospitale quoddam, in eo ali, ac educari debeant: si verò simile aliquod hospitale non extet, nullusque è Populo gratis, & sponte occurrat, alimenta ab Ecclesia, aut à Communitate præstanda sint.

§. VII.

10 *Affinis* expositioni infantum est expositio languidorum sive liberorum, sive servorum, quos, cujuscunque ætatis sint, Gregorius IX. in *c. un. h. t.* & Justinianus in *l. 3. C. Eod.* libertate donavit, ita ut sibi acquirant, & in posteritatem suam, vel in extraneos hæredes omnia, quæ habuerint, quomodo voluerint, transmittant. Ex quo Menoch. *de Arbitr. Jud. l. 2. casu 396. n. 12. & 13.* deducit, Dominum amittere jus vasallagii, si deserat vasallum petulantem; & civem jus civitatis, si civitati oppressæ non succurrat.

TITULUS XII.

De Homicidio voluntario, vel casuali.

SUMMARIÆ:

1. Homicidii definitio nominalis. 2. Definitio realis. 3. 4. 5. Divisio. 6. Prohibitio.

7. Usque 11. *Quinam* committant? 12. Usque 15. In quos committatur homicidium? 16. 17. *Quo modo* voluntarium? 18. Usque 24. *Necessarium?* 25. 26. *Aut casuale* homicidium fiat? 27. 28. 29. *Referuntur* pœna homicidii voluntarii. 30. 31. 32. *An, & quibus* panis subiaceat homicidium necessarium? 33. 34. *An, & qua* pœna præstituta sint homicidio casuali? 35. *Quid sit* mutilatio, & qua ejus pœna?

ECquidem hoc titulo de omni homicidio in genere agitur, specialiter verò de voluntario, sive de eo, quod crimen est.

§. I.

Homicidium à cædendo ac cæde deducitur, *l. 51. in pr. ff. Ad Leg. Aquil.* & à Latinis cædes, exanimatio, internecio, aut interfectio hominis; à Germanicis ein Todtschlag / Mord / Mordthat indigitatur.

§. II.

Definitur homicidium, quod sit corporis à humani animati interemptio. Zoëi. *h. t. n. 1.*

§. III.

Dividitur homicidium divisione immediata in voluntarium, quod scienter, sive ex intentione committitur; & in casuale, quod præter intentionem accidit.

Homicidium voluntarium subdividitur in voluntarium in specie, & necessarium. *Voluntarium in specie* vocatur, quod dolò malo & animò occidendi quoquo modo factum est, *l. 1. §. 3. l. pen. ff. Ad Leg. Cornel. de sicar.* Species hujus sunt *homicidium simplex*, quod contingit in rixa temerè exorta, aut ex subito iræ impetu cum rationis tamen advertentiæ: *Homicidium deliberatum*, seu *præmeditatum*, cum quis sedato iracundiæ calore, & præviâ animi deliberatione, seu præmeditate alicui mortem machinatus est: *Homicidium ex insidiis*, cum quis inimicum suum occultè expectat in certo loco, eumque ex improviso venientem aggreditur, & interficit: *Homicidium proditorium*, quo quis simulatâ amicitia